

Obsah

Seznam zkratk	14
Úvod	15
Urgentní medicína a – etika? Když jde o život?	15
I VÝCHOZÍ TEZE	19
1 Základní principy etiky v urgentní medicíně (Jaromír Matějek)	20
Základní etické a právní rámce etiky urgentní medicíny	20
Principled resolution jako rámec řešení etických problémů	20
Základní právní rámec a jeho propojení s etikou urgentní medicíny.....	21
Etika lidských práv a právo na život	22
Etika čtyř principů	23
Etický kodex lékařů urgentní medicíny	24
2 Etika a poskytovatelé první pomoci i profesionální urgentní péče (Jaroslav Pekara, Jana Šeblová)	27
Široká veřejnost v roli možných záchránců	27
First respondeři	28
Etická dilemata z pohledu zdravotnických záchranářů	29
Další nelékařské zdravotnické profese.....	31
Etické požadavky kladené na lékaře	31
3 Praktické aspekty etiky v urgentní medicíně (Radek Mathauser)	34
II AUTONOMIE PACIENTŮ	39
4 Mezi medicínou, etikou a právem: informovaný souhlas v urgentní medicíně (Jana Šeblová)	40
Prospektivně vyjádřený souhlas nebo nesouhlas s péčí a zástupné rozhodování	42
Léčba bez souhlasu pacienta.....	43
5 Informovaný souhlas v akutních a kritických stavech u dětí (Vladimíra Dvořáková)	46
III PROSPĚCH PACIENTA ANEB PRINCIP BENEFICENCE	51
6 Resuscitace – zázrak návratu do života nebo předem prohraná válka? (Jana Šeblová)	52
Historie a vývoj moderní resuscitace.....	52
Indikace, kontraindikace a šedá zóna.....	54
Přítomnost blízkých pacienta při resuscitaci.....	57
Pacienti, kteří přežili zástavu oběhu	58

7 Urgentní medicína a paliativní péče – dvě strany jedné mince? (Jana Šeblová)	61
Paliativní péče v podmínkách zdravotnické záchranné služby (Marek Uhlíř).....	64
• Co může udělat doslova každý z nás?.....	67
Paliativní péče na urgentním příjmu (Jana Šeblová).....	72
• Princip sdíleného rozhodování v akutní situaci.....	73
• Terapie a kontrola symptomů na urgentním příjmu	76
• Bariéry poskytnutí paliativní péče na urgentním příjmu	77
Mobilní paliativní péče (Irena Zavadová).....	78
• Co je domácí hospic.....	78
• Trajektorie a typologie pacientů v závěru života.....	80
• Indikace hospicové péče.....	82
• Nejčastější symptomy	84
Komunikace a sdělování závažných zpráv (Irena Zavadová)	87
• Výchozí premisy	87
• Naděje	88
• ASK-TELL-ASK	89
• Práce s emocemi a empatií: „To už opravdu pro tatínka nemůžete nic udělat?“ ..	90
Nenáboženská spiritualita v urgentní a paliativní péči (Petr Krohe)	93
• Co je tedy spiritualita?	94
• Jaká je funkce spirituální roviny u člověka?.....	94
• Proč je nenáboženská spiritualita důležitá v současné medicíně.....	95
• Jak poznáme zdravou spiritualitu.....	96
• Nenáboženská spiritualita v nemocničním prostředí	96
• Jak se projevují spirituální potřeby pacienta ve vážném stavu.....	97
• Jak pomáhat s rozvojem spirituality u pacienta	98
IV IMPERATIV NEPOŠKOZENÍ PACIENTA ANEB PRINCIP NONMALEFICENCE.....	103
8 Bezpečnost pacientů, kvalita péče a hodnocení rizika (David Peřan).....	104
Bezpečnost a kvalita péče.....	104
Komunikace a bezpečnost péče.....	105
Systémy včasného varování.....	106
Hodnocení prospěch versus rizika.....	107
Telemedicína	107
Medicína katastrof, bezpečnost a kvalita	108
Psychicky náročné situace.....	109
9 Agresivní pacient a etika (Jaroslav Pekara).....	111
Nezbytné omezení pacienta omezovacími prostředky.....	114
10 Média, etika, utrpení a zdraví (Nina Wančová).....	119
Tvůrci a mediální obsah	120
Pacienti a publikum	123
Zobrazování zdravotníků.....	125

V	SPRAVEDLNOST V KAŽDODENNÍ PÉČI A BĚHEM MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	129
11	Všudypřítomnost nerovností v poskytování zdravotní péče (Dominika Šeblová)	130
	Globální pohled na právo na zdraví a péči	130
	Rozdíly, nerovnosti a zdravotnické systémy	131
	Nerovnosti ve zdravotní péči v každodenní praxi: příklady z urgentní medicíny	132
	Co dělat pro snížení nerovností: principy a témata pro výuku a praxi	135
12	Zranitelné a znevýhodněné skupiny v urgentní péči (Jana Šeblová)	139
	Senioři a geriatrickí pacienti.....	139
	• Medicínská problematika péče o starší pacienty.....	141
	• Křehký geriatrický pacient v systému urgentní péče.....	142
	Osoby bez přístřeší.....	143
	• Bezdomovectví – data a charakteristiky.....	143
	• Charakteristické zdravotní problémy, specifika léčby a bariéry v poskytování péče osobám bez přístřeší	144
	Psychiatrickí pacienti, problematika sebevražd a pacienti se závislostí na návykových látkách.....	146
	• Diskriminace psychiatricky léčených pacientů v oblasti zdravotní péče.....	148
	Některé další znevýhodněné skupiny	150
13	Mimořádné události, katastrofy a etika (Jana Šeblová)	155
	Etické systémy a katastrofy	156
	Třídění	157
14	Alokace vzácných zdrojů (David Černý)	161
	Počátky triáže.....	162
	Lékařská etika	163
	Triáž v době pandemie covidu-19.....	166
15	Rozhodování v situaci nedostatku vzácných zdrojů na příkladu doporučení německých odborných společností v kontextu pandemie covidu-19 (Jaromír Matějek).....	177
	Hlavní principy	177
	Rozhodování o přijetí na jednotku intenzivní péče.....	178
16	Humanitární medicína: souvislosti urgentní medicíny a etiky. Výzkum a kazuistika (Lukáš Malý).....	180
	Projekt Itibo a základní údaje o Keni	180
	Kvalitativní výzkum odlišností v rámci klinického rozhodování při poskytování péče	181
	• Výsledky.....	182
	Kazuistika: 14letá pacientka s intoxikací organofosfáty.....	184
	• Základní anamnestické údaje	185
	• Subjektivní nález	185

• Objektivní nález.....	185
• Průběh.....	185
• Rozbor kazuistiky z pohledu čtyř rovin	186
Závěrem – jak jednat v každodenní praxi (Jana Šeblová).....	196
Co veřejnost, příbuzní, pečovatelé?	198
Pacienti a jejich odpovědnost	199
Jak a s pomocí čeho se lépe orientovat	201
Rejstřík.....	205
Souhrn.....	209
Summary.....	210